

Consiliul
Uniunii Europene

Bruxelles, 10 decembrie 2021
(OR. en)

**Dosar interinstituțional:
2021/0414(COD)**

**14450/21
ADD 3**

**SOC 704
EMPL 549
MI 937
DATAPROTECT 289**

NOTĂ DE ÎNȘOȚIRE

Sursă:	Secretara Generală a Comisiei Europene, sub semnătura dnei Martine DEPREZ, Directoare
Destinatar:	DI Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, Secretarul General al Consiliului Uniunii Europene
Nr. doc. Csie:	SWD(2021) 397 final
Subiect:	DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI care însoțește documentul Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme

În anexă, se pune la dispoziția delegațiilor documentul SWD(2021) 397 final.

Anexă: SWD(2021) 397 final

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 9.12.2021
SWD(2021) 397 final

DOCUMENT DE LUCRU AL SERVICIILOR COMISIEI
REZUMAT AL RAPORTULUI PRIVIND EVALUAREA IMPACTULUI
care însoțește documentul

Propunere de directivă a Parlamentului European și a Consiliului
privind îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru lucrul pe platforme

{COM(2021) 762 final} - {SEC(2021) 581 final} - {SWD(2021) 395 final} -
{SWD(2021) 396 final}

A. Nevoia de acțiune UE

Care este problema abordată?

Unele persoane care lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă se confruntă cu condiții de muncă precare și cu un acces inadecvat la protecție socială. În multe cazuri, este vorba despre lucrători independenți fictivi, adică statutul lor profesional este încadrat greșit. Persoanele încadrate greșit care lucrează prin intermediul unor astfel de platforme nu au nici drepturile și protecția acquis-ului național și al UE în domeniul muncii de care se bucură lucrătorii, nici autonomia și poziția mai puternică pe piața forței de muncă de care beneficiază mulți lucrători independenți autentici. Se estimează că aproximativ 28 milioane de persoane lucrează prin intermediul platformelor din UE. Se consideră că 22,5 milioane dintre aceste persoane sunt încadrate în mod corect, fie ca lucrători, fie ca lucrători independenți (aceștia din urmă sunt majoritari). Cu toate acestea, 5,5 milioane din totalul de 28 milioane de persoane riscă să fie încadrate greșit. Încadrarea greșită a statutului profesional în ceea ce privește lucrul pe platforme a făcut obiectul a peste 100 de hotărâri judecătorești și a 15 decizii administrative în întreaga UE.

Unele persoane se confruntă cu un anumit grad de control din partea platformelor pe care le utilizează, care utilizează algoritmi pentru a atribui sarcini, a monitoriza, a supraveghea, a evalua și a trage concluzii care au repercusiuni asupra lor. Această „gestionare algoritmică” poate avea un impact negativ asupra unora dintre condițiile lor de muncă și asupra riscului de a fi încadrate greșit, deoarece poate ascunde o legătură de subordonare în spatele unor aranjamente digitale complexe. Persoanele care lucrează prin intermediul platformelor trebuie să înțeleagă modul în care comportamentul lor le influențează accesul la viitoarele oportunități de sarcini prin intermediul algoritmilor. Accesul la sarcini are implicații asupra veniturilor lor, indiferent de statutul lor profesional. Prin urmare, provocările legate de gestionarea algoritmică sunt relevante atât pentru lucrătorii salariați, cât și pentru lucrătorii independenți care lucrează prin intermediul platformelor.

Dificultățile în ceea ce privește asigurarea respectării obligațiilor existente, determinate de aspecte legate de transparența și trasabilitatea lucrului pe platforme, inclusiv în situații transfrontaliere, au, de asemenea, un impact asupra condițiilor de muncă și asupra accesului la protecție socială. Autoritățile naționale întâmpină dificultăți în accesarea datelor privind platformele și persoanele care lucrează prin intermediul acestora, precum și privind termenele și condițiile platformelor. Problemele legate de trasabilitate sunt relevante în special atunci când platformele funcționează transfrontalier în mai multe state membre, nefiind clar de unde se lucrează pe platforme și cine lucrează prin intermediul lor. Acest lucru ar trebui realizat cu scopul de a îmbunătăți securitatea juridică, de a crea condiții de concurență echitabile între platformele digitale de muncă și furnizorii offline de servicii și de a sprijini dezvoltarea durabilă a platformelor digitale de muncă din Uniune.

Ce se așteaptă de la această inițiativă?

Obiectivul general al acestei inițiative este de a îmbunătăți condițiile de muncă și drepturile sociale ale persoanelor care lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă, inclusiv în vederea sprijinirii condițiilor pentru dezvoltarea durabilă a platformelor digitale de muncă din Uniunea Europeană. Mai precis, inițiativa este menită i) să asigure faptul că persoanele care lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă au sau pot obține statutul

profesional legal corect, având în vedere relația lor reală cu aceste platforme, și că au acces la drepturile în materie de muncă și de protecție socială aplicabile; ii) să asigure echitatea, transparența și asumarea răspunderii în gestionarea algoritmică în contextul lucrului pe platforme; și iii) să sporească transparența, trasabilitatea și gradul de conștientizare cu privire la evoluțiile lucrului pe platforme și să îmbunătățească asigurarea respectării normelor aplicabile pentru toate persoanele care lucrează prin intermediul platformelor digitale de muncă, inclusiv pentru cele care își desfășoară activitatea la nivel transfrontalier.

Care este valoarea adăugată a acțiunii la nivelul UE?

Acțiunea UE este necesară pentru a atinge obiectivele fundamentale ale Tratatului UE de promovare a creșterii economice durabile și a progresului social (articolul 3 din TUE). Numai o inițiativă a UE poate stabili norme comune privind modul de abordare a riscului de încadrare greșită a statutului profesional, care să se aplice tuturor platformelor relevante care operează în UE, prevenind, în același timp, fragmentarea abordărilor existente și viitoare în materie de reglementare a gestionării algoritmice și abordând dimensiunea transfrontalieră a lucrului pe platforme.

B. Opțiuni de politică

Ce opțiuni de politică legislative și nelegislative au fost luate în considerare? Există o opțiune preferată? De ce?

Evaluarea impactului a luat în considerare trei domenii de politică (A – abordarea riscului de încadrare greșită, B – aspecte legate de gestionarea algoritmică și C – aspecte legate de asigurarea respectării legislației, trasabilitate și transparență, inclusiv în situații transfrontaliere), care, luate împreună, abordează provocările identificate. În cadrul acestor domenii de politică, opțiunile de politică examinate au fost diferite în ceea ce privește domeniul lor de aplicare personal și/sau material. Opțiunile de definire a conceptului de lucrător, de stabilire a unui al treilea statut profesional la nivelul UE sau de introducere a unei prezumții care nu poate fi răsturnată privind raportul de muncă au fost respinse într-un stadiu incipient.

În cadrul domeniului de politică A (abordarea riscului de încadrare greșită), opțiunea preferată este **o prezumție relativă limitată la platformele care exercită un anumit grad de control**. Această opțiune include, de asemenea, **o inversare a sarcinii probei**: odată ce prezumția este declanșată, în cazul în care este contestată, este de competența platformelor care se presupune că sunt angajatori să dovedească contrariul. În cadrul domeniului de politică B (gestionarea algoritmică), opțiunea preferată este un pachet de drepturi privind transparența, consultarea, supravegherea de către om și căile de atac atât pentru lucrătorii salariați, cât și pentru lucrătorii independenți. În cadrul domeniului de politică C (asigurarea respectării legii, transparență și trasabilitate, inclusiv în situații transfrontaliere), opțiunea preferată este de a combina o clarificare cu privire la obligația de a declara munca pe platforme, inclusiv în situații transfrontaliere, cu obligația ca platformele să publice informații privind termenele și condițiile lor, numărul de persoane care lucrează prin intermediul lor, statutul lor profesional, protecția lor socială și alte date relevante.

În ceea ce privește alegerea instrumentului juridic, pachetul ar urma să se bazeze pe o directivă. O directivă este considerată instrumentul cel mai adecvat, proporțional și eficace pentru realizarea obiectivelor inițiativei. Ea prevede cerințe minime obligatorii, lăsând totodată statelor membre posibilitatea de a se adapta la contextele naționale specifice.

Care sunt susținătorii fiecărei opțiuni?

Opțiunea preferată în cadrul domeniilor de politică A și B este sprijinită de sindicate, de reprezentanți ai persoanelor care lucrează prin intermediul platformelor, precum și de numeroși reprezentanți ai autorităților naționale și ai anumitor platforme. Majoritatea părților interesate au acordat mai puțină atenție opțiunilor din cadrul domeniului de politică C. Sindicatele sprijină îmbunătățirea transparenței și a trasabilității lucrului pe platforme la nivel transfrontalier. Reprezentanții autorităților naționale sprijină obligația platformelor de a publica anumite informații, dacă aceasta se limitează la platforme care depășesc o anumită dimensiune. Organizațiile patronale sprijină necesitatea de a aborda riscul de încadrare greșită, deși consideră că acest lucru ar trebui realizat la nivel național. Ele sunt de acord cu privire la necesitatea sporirii transparenței privind gestionarea algoritmică și au subliniat faptul că reglementările actuale ar trebui să fie luate în considerare în acest sens. Combinația de opțiuni preferată este în conformitate cu rezoluția Parlamentului European din 16 septembrie 2021 privind condiții de muncă echitabile, drepturi și protecție socială pentru lucrătorii pe platforme online (2019/2186(INI)).

C. Impactul opțiunii preferate

Care sunt avantajele opțiunii preferate?

Ca urmare a acțiunilor de combatere a riscului de încadrare greșită (domeniul de politică A), se preconizează că între 1,7 și 4,1 milioane de persoane vor fi reîncadrate ca lucrători. Acest lucru le-ar permite accesul la drepturile și protecția oferite de acquis-ul național și al UE în domeniul muncii. Veniturile persoanelor care lucrează prin intermediul platformelor pot crește cu până la 484 milioane EUR pe an. Noile drepturi legate de gestionarea algoritmică în lucrul pe platforme (domeniul de politică B) pot duce la îmbunătățirea condițiilor de muncă pentru 28 milioane de persoane. Obligația de a declara lucrul pe platforme și cerințele de publicare (combinația preferată de opțiuni în cadrul domeniului de politică C) vor îmbunătăți (indirect) condițiile de muncă, securitatea juridică și transparența întreprinderilor.

Care sunt costurile opțiunii preferate?

Acțiunile de abordare a riscului de încadrare greșită (domeniul de politică A) ar putea duce la creșterea costurilor pe an pentru platforme cu o sumă între 1,9 miliarde EUR și 4,5 miliarde EUR. Întreprinderile care se bazează pe platforme și consumatorii ar putea fi nevoite să suporte o parte din aceste costuri, în funcție de faptul dacă și în ce mod platformele decid să transfere costurile unor terți. Noile drepturi legate de gestionarea algoritmică (domeniul de politică B), precum și combinația preferată de opțiuni privind asigurarea respectării legii, transparența și trasabilitatea (domeniul de politică C) implică costuri neglijabile sau scăzute.

Cum vor fi afectate întreprinderile și IMM-urile?

Estimările prudente au constatat că în UE există peste 500 de platforme active, dintre care majoritatea oferă servicii într-o locație fizică. Aproximativ 360 dintre acestea sunt IMM-uri. IMM-urile se pot confrunta cu o concurență neloială din partea platformelor mai mari și, prin

urmare, se preconizează că vor avea de câștigat de pe urma unor condiții de concurență echitabile.

Va exista un impact semnificativ asupra bugetelor și a administrațiilor naționale?

Acțiunile de combatere a riscului de încadrare greșită vor duce la creșterea cu până la 4 miliarde EUR a veniturilor pe an pentru statele membre (sub forma protecției sociale și a contribuțiilor fiscale).

Vor exista și alte impacte semnificative?

Nu se preconizează niciun alt impact semnificativ.

D. Măsuri subsecvente

Când va fi reexaminată politica?

Directiva ar urma să fie evaluată la 5 ani de la intrarea sa în vigoare. Acest fapt ar lua în considerare o perioadă de doi ani de transpunere de către statele membre.